

JAARVERSLAG 2012 van STICHTING SOZ FONDS

BESTUURSVERSLAG

In het jaar 2012 ging alle aandacht uit naar de voorbereiding op het Awatproject voor onderwijs aan verstandelijk gehandicapte kinderen in Sulamanya in Koerdistan/Noord-Irak.

Het bestuur.

- * Soza Gaffaf, voorzitter
- * Majorie Leurdijk, secretaris,
- * Hans Schwarte, penningmeester
- * Lottie Schenk, algemeen bestuurslid
- * Angeline Joordens, algemeen bestuurslid.

Het bestuur werd evenals vorige jaren ondersteund door Dorien Kres, orthopedagoge. In Nederland en Koerdistan wordt het bestuur gesteund door vele vrijwilligers.

In Koerdistan is een Stichting Soz voor Kinderen actief, ressorterend onder Soz Fonds in Nederland. De Koerdische stichting bestaat uit professionals uit het veld van speciaal onderwijs, die als vrijwilligers actief zijn voor de stichting.

HET AWAT-PROJECT

Na een veelomvattend en kostbaar Hiwaproject waarmee we vier scholen voor dove en slechthorende kinderen verspreid over Koerdistan hebben kunnen bereiken, heeft het bestuur van het Soz Fonds gekozen voor een kleiner en praktisch project in één stad: het bieden van onderwijsondersteuning aan de Awatschool voor verstandelijk gehandicapte kinderen in Sulamanya.

We hebben al jarenlang contact onderhouden met deze school. In 2007 hebben we diverse ruimtes opgeknapt: keuken, eetzaal, binnenspeelruimte. In 2010 is geld overhandigd voor een snoezelkamer die inmiddels ingericht is. Er zijn wederzijds vragenlijsten over de noden van deze school ingediend en zo goed mogelijk beantwoord

De Awatschool heeft als prioriteiten gesteld: leren omgaan met gedragsproblemen van kinderen, een goede daginvulling vinden, en een aangepast systeem ontwerpen om kinderen door het onderwijsprogramma te loodsen.

VOORBEREIDING IN NEDERLAND

We hebben veel informatie ingewonnen bij diverse instellingen en hebben gepoogd docenten van scholen voor gehandicapte kinderen te spreken. Het leidde tot zeer informatieve bijeenkomsten met Rensje Vrolijk, gespecialiseerd in communicatiebegeleiding en autisme. Ze legde ons het concept 'totaalcommunicatie' uit; het werkte als een goede voorbereiding op de twee werkbezoeken aan scholen in Noord-Holland: De Trappenberg in Huizen en De Alk in Alkmaar.

Bezoek aan Mythyschool De Trappenberg in Huizen op 10 februari 2013.

De Trappenberg is een school (speciaal onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs) voor lichamelijk gehandicapte kinderen, die veelal ook een verstandelijke handicap hebben. We waren welkom op een open dag, waar leerlingen aan ouders en andere bezoekers hun vooruitgang toonden. De directrice leidde ons rond, we woonden lessen bij. We zagen hoe kinderen een winkeltje runden, zelfgekweekte planten verkochten, een keer per week een gezamenlijke maaltijd verzorgden. We hebben ook het de school gelegen theehuis de T-berg

bezocht, dat door de leerlingen wordt beheerd en dat ook toegankelijk is voor passanten. Dit alles is het resultaat van decennia werken met de kinderen en pogen met uitgekende onderwijsprogramma's de mogelijkheden van iedere pupil ten volle te benutten. Leerlingen worden ingedeeld naar leeftijd én niveau. Er zijn kleine groepen, niet meer dan 10 kinderen. Al het onderwijs is *praktisch, passend, individueel en actief*. Kinderen krijgen het onderwijs aangeboden waar ze aan toe zijn, in het hele onderwijs zitten veel herhalingen, er wordt veel met woordbeelden gewerkt. Het Nederlands wordt ondersteund met veel gebaren, er worden liedjes gezongen. Er wordt met thema's gewerkt, bijvoorbeeld lichaamsverzorging, ondersteund door pictogrammen. Ook zijn er technieklessen. We bezochten een gymnastiekles, waar rekenen geïntegreerd is met lichaamsbeweging (pionnen met getallen omstoten met een bal). We hebben deze activiteiten gefilmd, om ze in onze eigen programma's te kunnen gebruiken.

Bezoek aan de Alk in Alkmaar op 19 maart 2013.

De Alk is een ZMLK (Zeer Moeilijk Lerende Kinderen)-basisschool voor verstandelijk gehandicapte kinderen met diverse andere handicaps. Vier bestuursleden van het Soz Fonds hebben een bezoek gebracht en er was een speciaal programma opgesteld. Eerst was er de spelinloop: op een rustige en gestructureerde manier werden de kinderen bij het begin van de schooldag onthaald. Hierna kregen we uitleg over de visie van De Alk en de uitwerking ervan in het schoolprogramma. Daarna konden we in tweetallen diverse lessen bijwonen. We bezochten groep 3: werken en materialen, waar we een speeluurtje meemaakten. Groep 8 behandelde werken en ontwikkeling van seksualiteit. De gymnastiekles voor groep 4 bestond uit een judoles. Judo is een uitstekende sport voor verstandelijk gehandicapten, met het oog op contact, beheersing, energieontlading en agressieregulering. Groep 6 is de autigroep (groep met autistische kinderen) werken en groep 7a is autigroep koken. Er zijn kinderen van diverse leeftijden – van 6 tot 13 – en niveaus. Kinderen worden ingedeeld naar gedrag. Pas als het autisme een kind belemmert in zijn functioneren gaat het naar een autigroep. Ook kregen we uitleg over materialen en methodes en waren we aanwezig bij het begeleid buitenspelen, verspreid over diverse speelplaatsen. We bezochten een sessie sensomotorische training voor jonge kinderen, gegeven door een fysiotherapeute. We kregen lesmethoden mee. Ook hier hebben we de activiteiten gefilmd, om ze in onze eigen programma's te kunnen gebruiken. Het was een inspirerend bezoek.

Inventarisatie in KOERDISTAN 14 -29 april.

Door Soza Gaffaf voorzitter van het Soz Fonds en bestuurslid Lottie Schenk, klinisch pedagoog. Er was een programma opgesteld en er waren afspraken gemaakt met diverse partijen in Koerdistan, zowel in Arbil als Sulamanya. In de hoofdstad **Arbil** werden ze begeleid door Tanja Garib, Inspecteur Gehandicapten Onderwijs in Arbil. Ze bezochten de Middle East Development Services (MEDS) een Koerdische stichting met een Engelse directeur. Daar is door een Engelse deskundige een onderwijsprogramma voor de Awatschool in Arbil opgezet. De Engelse methode is aangepast aan de Koerdische situatie. Een ontspannen sfeer, zelfwerkzaamheid en goede resultaten waren het gevolg. Ook bezochten ze de Hiwaschool voor dove kinderen. En tot slot werd een bezoek gebracht aan de Algemeen Directeur Gehandicaptenzorg. In **Sulamanya** bezochten ze de Generaal-directeur Welzijn, die positief stond ten opzichte van het project; ook bezocht men de Awatschool en het Autismecentrum. Er wordt niet echt een diagnose gesteld voor autisme, er is weinig kennis over en geen gericht onderwijsprogramma. Men vraagt om hulp.

De Awatschool is onder de nieuwe directeur sterk verbeterd. Er werden enkele lessen bijgewoond. Het is klassikaal, weinig creatief, erg ongericht. Wel betrokken leerkrachten en een goede sfeer.

Er werd gesproken met de (allemaal vrouwelijke) leerkrachten en de maatschappelijk werkster. Ze hoopten dat het nieuwe systeem uit Arbil bij hen ingevoerd zou worden. Tijdens een gesprek met de Algemeen Directeur Gezondheidszorg en andere hoge functionarissen bleek men welwillend over het systeem dat MEDS in Arbil heeft opgezet en de rol van het Soz Fonds.

Onderzocht zal moeten worden of het mogelijk is een rol te spelen in het invoeren van dit systeem uit Arbil naar de Awatschool in Sulamanya. Daarbij is speciale aandacht nodig voor de volgende punten:

1) Hoe kan dat het beste worden gedaan? en

2) Zal de overheid daaraan mee werken?

Daarover zijn nog gesprekken gevoerd in Arbil en Sulamanya. Lottie en Soza gaven voorbeeldlessen aan verschillende groepen. Spel en beweging en voorlezen. Werd goed ontvangen.

Het zeer uitvoerige verslag over de inventarisatiemissie werd toegestuurd aan Rensje Vrolijk, De Trappenberg, De Alk en aan KICI, die het Awatproject met een substantiële bijdrage onderseunt.

Na deze missie zijn we enthousiast over de positieve ervaringen en de mogelijkheden.

Het lijkt het beste aan te sluiten wat voorradig is, dat betekent samenwerking met MEDS om hun onderwijssysteem te laten aansluiten bij de Awatschool. We zullen moeten wachten op officiële toestemming van de overheid.

De focus ligt op leesonderwijs, als aanvulling op het onderwijs in Arbil.

De vraag van het autismecentrum stelt ons voor problemen, het gaat over het hele gebied van kennis over autisme, diagnostiek en behandeling. We kunnen informatie verzamelen en hen toezenden, een uitgebreid project voor autisme gaat onze mogelijkheid te boven.

Veel plannen zullen pas in het jaar 2013 hun beslag krijgen.

SCHOLING

Enkele bestuursleden bezochten een meerdaagse cursus van de Volksuniversiteit Amsterdam over Koerdistan.

VOORLICHTING

Bestuursleden bezochten bijeenkomsten van Amstelveen Internationaal en leverden bijdragen aan de Nieuwsbrief Amstelveen Internationaal.

DANK AAN GIFTGEVERS

In maart 2012 werden we verrast door een aanbod tot financiële bijdrage. De uit Koerdistan/Noord-Irak afkomstige Carlos Faris, eigenaar-directeur van Faritex BV Schiedam, een textielsorteerder die samenwerkt met KICI (Kleding Inzameling Charitatieve Instellingen; www.kici.nl) maakte KICI attent op het Soz Fonds. KICI verblijdde ons met een grote gift, en wil ons gedurende langere tijd ondersteunen; ze wil uiteraard op de hoogte gehouden worden van de voortgang van het grotendeels door hen gefinancierde project.

Onze trouwe donateurs danken wij natuurlijk ook hartelijk.